

Na osnovu člana 35, stav 1.1 Zakona Br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosova (Službeni list Republike Kosova, br.77 / 16 avgust 2010), i članovi 26 i 85 Zakona br. 04/L-093 o Bankama , Mikrofinansijskim institucijama i Nebankarskim finansijskim institucijama (Službeni list Republike Kosova, br.11 / 11 maj 2012), Odbor Centralne banke na sastanku održanom 9 novembar 2012, odobrio:

UREDBA ZA DIREKTORE I VIŠE MENADŽERE BANAKA

Član 1

Svrha i delokrug

1. Cilj ovog pravilnika je da uspostavi standarde “podoban i potreban” i kriterijumi nezavisnosti , za početno usvajanje direktora i viših menadžera iz CBK , predloženi kao deo procesa licenciranja i njihove kontinuirane podobnosti.
2. Ovaj pravilnik takodje fefiniše ograničenje nivoa akcija koje nezavisni direktori mogu direktno ili indirektno poseduju u banci, kako bi se očuvali privatnost kako je regulisano članom 26 Zakona br.04/L-093 o bankama mikrofinansijskim institucijama i nebankarskim finanaskim institucijama (u nastavku: *Zakon o bankama*).
3. Ovaj pravilnik primenjuje se na sve banke licencirane od CBK, izuzev članova 4 i 5 ovog pravilnika, koji se ne primenjuju za filijale stranih banaka kao što je definisano u stavu 4 člana 26 Zakona o bankama.

Član 2

Definicije

Svi termini upotrebljeni u ovom pravilniku imaju isto značenje kao što je definisano u članu 3 Zakona o bankama.

Član 3

Kriterijumi ‘podoban i potreban’ za direktore i više menadžere

1. CBK obraća posebnu pažnju na podobnosti direktora i viših menadžera predloženih banke tokom celog procesa licenciranja i nadzora banaka.
2. CBK koristi sledeće kriterijume , izuzev zahteva člana 35 Zakona o bankama , da izvrši procenu pre davanja saglasnosti za bilo kog pojedinca u skladu sa stavom 3.4 člana 8 Zakona o bankama:

- a. **Integritet.** Lična istorija direktora i viših menadžera mora da pokaže da su oni u potpunosti nezavisni i da poseduju lične kvalitete, pre svega integritet koji je potreban da obavljaju svoje dužnosti;
  - b. **Zdrav razum .** Direktori i viši menadžeri trebaju da imaju odgovarajuće formalne kvalifikacije i lične veštine koje im omogućavaju da kritički procene odgovarajuće politike i strateška pitanja , kojima će se suočiti sa banku i jasno artikulisu svoje stavove o takvim pitanjima.
  - c. **Rukovodstvo.** Direktori i viši menadžeri trebaju da imaju dovoljno iskustva u poslovnom rukovodstvu;
  - d. **Nadležnost.** Direktori i viši menadžeri moraju imati fakultetsku diplomu u oblasti ekonomije , finansije i pravosudja ili u drugoj relevantnoj oblasti i iskustva u poslovanju, najmanje pet (5) godina u bankarskim i finansijskim uslugama. Direktori i viši menadžeri treba da imaju dovoljno znanja za preduzete i poverene obaveze i koje oni predlažu da obavljaju za dobrobit deponenata , kao i pravni okvir , pod kojima banke posluju na Kosovu;
  - e. **Finansijska održivost.** Direktori i viši menadžeri moraju da pokažu brzo ispunjavanje finansijskih obaveza u prošlosti i postojeće finansijsko stanje .
3. Pored pisanom materijala, CBK u posebnim slučajevima može zahtevati da intervistira pojedinca. CBK takođe ocenjuje prilagodljivost odbora direktora u celini , a ne samo njenih pojedinih članova. Takođe CBK ocenjuje nadležnost ekipe višeg rukovodstva, i ako je svaki od njegovih članova je prilagodljiv i pravilan.
  4. Isti proces zahteva i procene će se primenjivati kada novi direktor ili novi menadžer predlaže se od postojeće banke .
  5. Kao što je navedeno u članu 35, stav 4, Zakona o bankama je odgovornost banke da obavesti CBK, ako sazna da zbog bilo kog razloga jedan direktor ili viši menadžer nije više pogodan i potreban u skladu sa Zakonom o bankama i gorenavedenim kriterijumima
  6. Ako CBK zaključi da viši menadžer ili direktor nije prilagođen i potreban , tada CBK će diskvalifikovati pojedinca prema članu 36 Zakona o bankama i obezbedi udaljavanje pojedinca od zadatka .
  7. Odredbe ovog člana koje se odnose na direktore ne važe za filijale stranih banaka , osim zahteva vezanih za višim menadžerima koji važe i za filijale stranih banaka.

Član 4

Nezavisnost u pogledu odgovornosti direktora

1. CBK zahteva da sastav odbora direktora je u skladu sa zahtevima navedenim u stavu 1 člana 26 Zakona o bankama.

2. Prema stavu 1 člana 26 Zakona o bankama , glavni izvršni službenik , nema pravo glasanja u odboru direktora i ne računa se kao član u sastavu odbora direktora. Nijedan od izvršnih službenika ili drugog osoblja banke na Kosovu ne mogu biti članovi izvršnog odbora banke.
3. CBK ima pravo da odredi nezavisnost direktora predložen od banke u skladu sa stavom 3 član 26 Zakona o bankama. CBK će koristiti sledeće kriterijume za procenu nezavisnosti pojedinca pre davanja saglasnosti u vezi stava 3 člana 26 Zakona o bankama:
  - a. **Rasuđivanje.** Pojedinaac mora biti u stanju da pokaže posedovanje zdravog rasuđivanja i iskoristi svoje diskreciono pravo u korist banke na Kosovu;
  - b. **Nedostatak konflikta interesa.** Pojedinaac mora biti u stanju da pokaže da aktuelno ne postoji stvarni konflikt interesa između njegove uloge kao direktor banke i bilo poslovne ili lične uloge koju on nosi. Ovaj zahtev mora da bude ispunjen tokom individualnog mandata kao direktor banke;
  - c. **Nije subjekat uticaja i kontrole od strane drugih.** Pojedinaac mora da je u stanju da demonstrira da nije subjekt kontrole ili nepropisnog uticaja od drugih prilikom donošenja odluka kao direktor banke ; i
  - d. Bilo drugi kriterijum ili bilo koje druge činjenice koje CBK može da podnese ili proceni kao relevantna;
4. Pored pisanog materijala , CBK takođe može tražiti i intervju pomenutog pojedinca;
5. Odgovornost banke je da obavesti CBK ako sazna zašto jedan direktor imenovan kao nezavisan direktor ne može da zadovolji kriterijume za nezavisnost direktora.

Član 5

Ograničenje o vlasništvu nad akcijama

1. Član 26, stav 3 Zakona o bankama, omogućava nezavisnim direktorima da poseduju akcije u odboru gde oni služe, ali u ograničenom nivou , kako bi očuvali svoju nezavisnost. Kao mnoge kompanije koje zahtevaju direktore da drže akcije u kompaniji od koje su izabrani je razumno da im se odobri posedovanje akcija banke svim direktorima banke. Međutim, ograničenje mora biti dovoljno niska kako bi se osigurao neuspeh konflikta interesa.
2. U skladu sa stavom 3 člana 26 Zakona o bankama, CBK osigurava da nijedan nezavisni direktor , zajedno sa bilo kog povezanog lica , ne mogu direktno ili indirektno imaju više od jedan (1) procenat svake klase akcija pravo glasanja ili kapitala u korist banke ili bilo koje grupe akcionarsko društva deo koji je banka.

Član 6
Sprovođenje, korektivne mere i civilne kazne

Svako kršenje pravilnika će biti predmet korektivnih mera i suspenzija u skladu sa članovima 58, 59 i 82 Zakona o bankama .

Član 7
Stupanje na snagu

Ovaj pravilnik stupa na snagu 03 decembra 2012.

Predsednik Odbora Centralne banke Republike Kosova

Gazmend Luboteni